

Oponentský posudek disertační práce

v Praze, 17.května 2020.

Změny kefalometrických hodnot se zaměřením na změnu vestibulární kortikální kosti

Autor disertace

MDDr. Diana Filipová, MBA

Oponent

prof. MUDr. Jaroslav Racek., DrSc.

Rozsah práce a dokumentace

Disertace MDDr. Diany Filipové, MBA je předložena na 96 stranách textu včetně tabulek, grafů, 202 literárních odkazů a je doplněna publikacemi autora.

Zpracování tématu s ohledem na dosavadní stav problematiky

Téma disertace je rozděleno do dvou ucelených okruhů. V antropologické studii se autorka zaměřila na sledování sekulárního trendu vybraných parametrů kraniofaciální morfologie historické a recentní populace. Detekce vývojových změn v utváření kraniofaciálního skeletu patří ke sledovaným konceptům antropologických šetření. Stoupající incidence malokluzí v naší populaci je v přímé souvislosti s evolučními změnami lebeční morfologie. V kapitole sledování změn tvaru alveolárního výběžku a kortikální lamely autorka analyzuje léčebné koncepty a stabilitu výsledků korekce malokluzí kompresivního charakteru v oblasti dolní čelisti.

Cíle disertace

Cíle disertace jsou zřetelně formulovány. Primárním cílem je zjištění evolučního vlivu na utváření vybraných parametrů lebeční morfologie. Druhým cílem je studium změn tvaru alveolárního výběžku kortikální lamely a polohy řezáků ve frontálním úseku dolní čelisti po ortodontické léčbě fixním aparátem.

Vhodnost použitých metod a postupů

V retrospektivní studii kefalogramů historických a recentních lebečních ostatků byly zpracovány údaje dostatečně velkých souborů. Nosným programem této kapitoly je experimentální studie, analýza morfologických odchylek vývoje střední oblasti obličeje. Metodika digitalizace vybraných parametrů střední obličejové etáže byla ověřena jako spolehlivý ukazatel měření.

Ke studii mám připomínku : doporučuji autorce zpřesnit charakteristiku a sestavení sledovaných souborů.

K analýze metrických a angulárních údajů, šířky alveolárního výběžku, kortikální lamely a polohy dolních řezáků k referenční rovině byly použity CBCT skeny, které precizují výsledná měření.

Metodika a celková koncepce disertace je doložena přesvědčivou metodologií, rovněž tak i statistické zpracování.

Kvalita docílených výsledků

V komparativní studii sledování změn hodnot palatinálního úhlu autorka prokázala statisticky významný rozdíl v utváření úhlu v obou sledovaných souborech. Vyšší hodnoty palatinálního úhlu byly zjištěny v recentní populaci.

V kapitole sledování změn polohy dolních řezáků a šířky alveolu autorka upozorňuje na úskalí nekontrolované sagitální expanze vedoucí ke ztrátě vestibulární kostní lamely. Významným poznatkem je zjištění rizikové oblasti vysoké a úzké mandibulární symfýzy.

Význam disertace pro další rozvoj vědního oboru

V rovině základního výzkumu autorka dospěla k originálním poznatkům v oblasti evolučních změn palatinálního úhlu v recentní populaci. Dosažené výsledky jsou podkladem pro úspěšné pokračování této studie. V rovině praktického využití vyzdvihují v druhé studii oblast diagnostiky a individualizaci efektivního léčebného konceptu.

Dotazy oponenta

Jak autorka hodnotí v komplexu vývojových změn kraniofaciální morfologie zjištěné vyšší hodnoty palatinálního úhlu s přední rotací maxily v recentní populaci

Závěr

Disertace splnila vytčené cíle, používá adekvátní metody, splňuje požadavky standardně kladené na disertační práci a je přínosná pro další vědní obory. Autorka prokázala předpoklady pro samostatnou vědeckou tvůrčí práci a schopnost zabývat se širšími souvislostmi zvoleného tématu. Významný podíl na kvalitě disertace má nesporně uznávaná osobnost, školitelka prof. MUDr. Taťjana Dostálová, DrSc., MBA.

Na podkladě úspěšné obhajoby doporučuji MDDr. Dianě Filipové, MBA udělení vědecké hodnosti PhD.

prof. MUDr. Jaroslav Racek, DrSc.